

ДЕРЖАВНА АРХІВНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
ВИЩИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА
УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ
(ЦДАВО УКРАЇНИ)

ПРОТОКОЛ

20 квітня 2022 р. № 2

м. Київ

Засідання науково-методичної ради
ЦДАВО України

Голова ради – Левченко Л. Л.

За секретаря – Єфремова О. Г.

Присутні: Бабенко О. О., Редько О. М., Собко І. П.

Порядок денний:

- Про стан підготовки виставки архівних документів «Чорнобиль... незагоєна рана України. Документи свідчать». Доповідач Єфремова О. Г.
- Про стан підготовки виставки архівних документів до Дня пам'яті та примирення і Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.

1. СЛУХАЛИ:

Єфремову О. Г. з її доповіддю про підготовку виставки «Чорнобиль... незагоєна рана України. Документи свідчать». Доповідачка почала свою доповідь з того, що зазначила, що в історії українського народу є чимало скорботних дат. І однією з таких є 26 квітня 1986 року – аварія на ЧАЕС. Ця трагедія забрала життя багатьох людей, завдала шкоди здоров'ю мільйонів українців. Її наслідки відчуватимуть на собі ще майбутні покоління.

Далі доповідачка зазначила, що документи підготовлені для виставки хронологічно охоплюють період з 1970 р. до 1999 р. та поділяються на три тематичні блоки:

- «З історії будівництва атомних електростанцій та зародження атомної енергетики в Україні (1970 - 1986)». До нього увійшли документи з таких фондів: «Кабінет Міністрів України» (ф. 2); «Міністерство енергетики та електрифікації УРСР» (ф. 4786); «Державний комітет України по водному господарству» (ф. 5198); «Постійне представництво Ради міністрів УРСР при Раді Міністрів СРСР» (ф. 3). Документи цього розділу висвітлюють різні напрями роботи

урядових відомств з будівництва та введення в експлуатацію Чорнобильської, Південно-Української, Рівненської, Хмельницької та Запорізької атомних електростанцій. Це переважно – доповідні записи, довідки Міністерства енергетики та електрифікації УРСР про стан проєктування та будівництва атомних електростанцій та інші документи.

2. «Чорнобиль. Квітень – грудень 1986-го» - другий блок документів. В ньому будуть представлені документи з колосального за обсягом і різноманітного за змістом комплексу архівних джерел, що зберігаються в ЦДАВО України, включених до Міжнародного реєстру програми ЮНЕСКО «Пам'ять світу» у 2017 році. Це розсекреченні документи з фонду № 2 «Кабінет Міністрів України» про перші місяці аварії на Чорнобильській АЕС. Серед документів карти радіаційного забруднення міст Києва, Прип'яті, а також Чорнобильського, Поліського й Іванківського районів Київської області, оперативні дані про ліквідацію наслідків аварії, графіки радіаційного стану, відомості про спорудження будинків для евакуйованих громадян тощо.

3. «Деякі питання екологічної політики та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи» - третій блок документів, що представлятимуться на виставці. До нього увійдуть документи з фонду № 4778 «Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки та його попередників (об'єднаний фонд)» за 1989 – 1999 роки. Серед документів – звернення та телеграми до народного депутата СРСР Ю. М. Щербака з питань аварії на ЧАЕС та її наслідків за 1989 – 1990 роки, звернення академіка Академії Наук СРСР А. Сахарова до учасників конференції Союзу «Чорнобиль» та багато інших документів.

ВИСТУПИЛИ:

Левченко Л. Л. зазначила, що документи відібрані для даної виставки цікаві, поцікавилась чи готові вони для подальшого розміщення на сайті архіву.

Єфремова О. Г. відповіла, що всі документи вже підготовлені (відскановані) і до них складено перелік.

Левченко Л. Л. звернулась до начальника відділу інформаційних технологій Собко І. П. з питанням про визначення дати розміщення виставки на сайті архіву.

Собко І. П. відповіла, що розмістить виставку на сайті ЦДАВО України 26 квітня 2022 року.

ВИРІШИЛИ:

- Розмістити виставку «Чорнобиль... незагоєна рана України. Документи свідчать» на сайті ЦДАВО України 26 квітня 2022 року (Собко І. П.).

2. СЛУХАЛИ: Єфремову О. Г. про стан підготовки виставки архівних документів до Дня пам'яті та примирення і Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Вказала на те, що виставка матиме назву «Україна вшановує пам'ять кожного, хто боровся з нацизмом, а також інших жертв війни... Український національний фонд «Взаєморозуміння і примирення».

Доповідачка зазначила, що джерельною базою для створення виставки

стали документи фонду № 5250 «Український національний фонд «Взаєморозуміння і примирення» при Кабінеті Міністрів України». Хронологічні межі документів, що увійдуть до виставки охоплюють період з 1993 року по 2011 рік.

Далі Єфремова О. Г., вказала на те, що планує всі документи, відібрані нею для виставки розподілити на три тематичні розділи:

Перший розділ – «З історії заснування Українського національного фонду «Взаєморозуміння і примирення». До цього розділу увійдуть установчі документи Фонду: постанови Кабінету Міністрів України про створення Фонду, його регіональних представництв, статут тощо.

Другий розділ – «Допомога колишнім жертвам нацизму: як вона надавалася». До даного розділу увійде листування УНФ «Взаєморозуміння і примирення» з Адміністрацією Президента, Кабінетом Міністрів України, міністерствами, відомствами, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, роз'яснення про компенсаційні виплати жертвам нацизму; протоколи та витяги з протоколів засідань правління УНФ та спостережної ради фонду про фінансування різних міжнародних заходів тощо. Серед документів виокремлюються документи про виплату коштів, як компенсації жертвам нацизму, про підготовку до видання «Довідника про місця примусового утримання громадян на окупованій території України (1941 – 1944 рр.)», про здійснення компенсаційних виплат та інші документи.

Третій розділ – «Цифри..., довідки..., листи..., а за ними – долі людей». Вперше будуть оприлюднені документи зі справ одержувачів виплат за рахунок коштів Федерального фонду Німеччини «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» та Австрійського фонду «Примирення, мир та співробітництво». Зі стислих анкетних даних можна дізнатися інформацію про перебування українських громадян в Німеччині, вивезених на примусові роботи.

Далі Єфремова О. г. наголосила на тому, що до виставки увійдуть два окремі підрозділи – «Нацистське золото» та «Голокост».

На останок доповідачка зазначила, що виставка буде досить цікавою та інформативною.

ВИСТУПИЛИ:

Левченко Л. Л. Зауважила, що тематика виставки є досить цікавою. Поцікавилась чи встигне Єфремова О. Г. завершити підготовку даної виставки, оскільки вона готове ще й виставку до Дня пам'яті Чорнобильської трагедії.

Єфремова відповіла, що всі роботи з підготовки виставки на завершальному етапі. Лишилось доопрацювати передмову, перевірити на граматичні та друкарські помилки анотації до документів.

Левченко зазначила, щоб всі матеріали були вчасно передані до відділу інформаційних технологій для подальшого розміщення їх на вебсайті ЦДАВО України.

ВИРІШИЛИ:

- Доопрацювати передмову до виставки, перевірити анотації до документів на граматичні та друкарські помилки для подальшої передачі матеріалів виставки до відділу інформаційних технологій. (Єфремова О. Г.).

- Розмістити виставку архівних документів до Дня пам'яті та примирення і Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні на сайті ЦДАВО України до 8 травня 2022 року (Собко І. П.).

Голова науково-методичної ради,

Лариса ЛЕВЧЕНКО

За секретаря

Олена ЄФРЕМОВА